

แนวทางการดำเนินงานต่อกองทุนแม่ของแผ่นดิน
ภายหลังจากพิธีรับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดิน
๓๐๓๐๓๐๓๐๓๐๓๐๓

ในวันพฤหัสบดีที่ ๔ สิงหาคม ๒๕๕๙ สำนักงาน ป.ป.ส. กระทรวงยุติธรรม ได้จัดพิธีมอบเงินพระราชทานให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดิน ปี ๒๕๕๙ ในภาพรวม ทั้งประเทศ จำนวน ๙๓๐ แห่ง ณ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย อำเภอวังน้อย จังหวัดพระนครศรีอยุธยา โดยได้รับพระกรุณาธิคุณจากพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภาเสด็จเป็นองค์ประธาน ซึ่งผู้ร่วมงานในวันดังกล่าวประกอบด้วยผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๖ จังหวัด และผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประธานหรือ ผู้แทนประธานหมู่บ้าน/ชุมชน กองทุนแม่ของแผ่นดินปี ๒๕๕๙ ผู้แทนจากหน่วยงานราชการต่างๆ ตลอดจนทั้งผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ สำนักงาน ป.ป.ส. รวมทั้งสิ้น ๑,๕๐๐ คน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด ๗๖ จังหวัด และ ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร เป็นผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ของแผ่นดินเข้ารับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ของแผ่นดิน

กองทุนแม่ของแผ่นดิน เป็นกระบวนการที่มุ่งเน้นยุทธศาสตร์ พระราชทาน “รู้จักสามัคคี” ให้พลังนิกรพึงพาความเข้มแข็งของตนเองในการร่วมกันขจัดภัยยาเสพติดบนพื้นฐานการให้อภัยทางสังคม ความรู้จักสามัคคี และการสร้างสมานฉันท์ เพื่อร่วมกันเอาชนะปัญหาต่างๆ กองทุนแม่สามารถพลิกฟื้นหมู่บ้าน/ชุมชนที่อ่อนแอให้กลายเป็นหมู่บ้าน/ชุมชนเข้มแข็ง ด้วยการมีส่วนร่วมของคนในชุมชน ซึ่งทุ่มเทร่างกายแรงใจในการแก้ไขปัญหา และต่อยอดการพัฒนาไปสู่ด้านต่างๆ เช่น วัฒนธรรมท้องถิ่น เศรษฐกิจชุมชน เศรษฐกิจพอเพียง การพัฒนาคุณภาพชีวิต ทั้งนี้เพื่อสนองพระราชปณิธาน ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เมื่อหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ได้รับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่แล้ว มีแนวทางการปฏิบัติ ดังต่อไปนี้

แนวทางการปฏิบัติ

▶ การรับมอบกองทุนแม่ของแผ่นดินในจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

๑) ภายหลังจากที่ผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้แทน เข้ารับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่แล้ว ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด /ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้แทน อัญเชิญกองทุนแม่ของแผ่นดิน ไว้ในสถานที่เหมาะสมในจังหวัด เพื่อรอประกอบพิธีการและมอบให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่โดยให้ดำเนินการเสร็จภายใน ๓๐ วันนับแต่วันเข้ารับมอบเงินพระราชทานฯ

๒) จังหวัด/กรุงเทพมหานคร สามารถใช้ศาลากลางจังหวัด/ศาลาว่าการกรุงเทพมหานคร หรือสถานที่อื่นที่เหมาะสมเป็นสถานที่ประกอบพิธีการมอบเงินกองทุนแม่ของแผ่นดินให้กับ หมู่บ้าน/ชุมชน โดยมีผู้ว่าราชการจังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้แทนเป็นประธานในพิธีและประธาน หรือผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯ ที่ได้รับการคัดเลือกมาเป็นผู้รับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ฯ

พิธีการรับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ฯ ให้แต่ละจังหวัด/กรุงเทพมหานคร พิจารณาจัดขึ้นอย่างสมพระเกียรติ โดยมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย

๒.๑) ในวันจัดพิธี ควรมีคณะกรรมการกองทุนแม่ฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องของวิทยาการ กระบวนการ และมวลชนจำนวนหนึ่งเข้าร่วมงาน

๒.๒) ให้จัดตั้งพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในสถานที่ประกอบ พิธี ที่จุดด้านหน้าเวที และบริเวณหน้าพระฉายาลักษณ์ ให้จัดตั้งพานทองสำหรับเงินขวัญถุงกองทุนแม่ฯ ซึ่ง จังหวัด/กรุงเทพมหานคร จะต้องจัดเจ้าหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายดำเนินการจัดวางบนพาน ครั้งละ ๑ ถุง และ ผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯที่ได้รับเลือก เข้าแถวรับพระราชทานด้วยความเคารพ

๒.๓) เมื่อผู้เข้าร่วมพิธีการพร้อมเพรียงกัน ณ บริเวณที่จัด พิธีกรเรียนเชิญ ผู้ว่าราชการ จังหวัด/ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร หรือ ผู้แทน เปิดกรวยและถวายความเคารพ ต่อพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระ นางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒.๔) พิธีกรเชิญประธานหรือผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯที่ได้รับการคัดเลือกเข้ารับ พระราชทานกองทุนแม่ฯ ต่อหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และกลับเข้า ประจําที่ จนครบทุกคน ทั้งนี้ เมื่อรับเงินขวัญถุงพระราชทานกองทุนแม่ฯ แล้ว ให้ผู้แทนหมู่บ้าน /ชุมชน พึง ระลึกว่าเป็นสิ่งของพระราชทาน จึงควรระมัดระวัง และถือเงินขวัญถุงดังกล่าว ไว้อย่างเหมาะสม

๒.๕) ประธานในพิธีกล่าวให้อิโวาท ต่อผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯ ที่ได้รับเลือกเพื่อ เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานกองทุนแม่ฯ ในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒.๖) ทุกคนขับร้องเพลง สดุดีมหาราชา และเพลงสรรเสริญพระบารมีพร้อมกัน

ทั้งนี้ จังหวัด/กรุงเทพมหานคร สามารถเพิ่มเติมพิธีการอื่นที่นอกเหนือจากนี้ หรือปรับ ขึ้นตอนการดำเนินงาน สามารถกระทำได้ตามที่เห็นสมควร เช่น การให้วิทยากรกระบวนการ หรือ ผู้แทน หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับกองทุนแม่ฯในปีก่อน และมีผลการดำเนินงานดีเด่นมาแล้วประสบการณ์ให้กับผู้แทน หมู่บ้าน/ชุมชน ปี ๒๕๕๙ รับฟัง เพื่อเป็นแนวทางการทำงานที่จะสามารถนำไปปรับหรือประยุกต์ใช้ในพื้นที่ ของตนต่อไป

► การมอบโล่กองทุนแม่ของแผ่นดินดีเด่นระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร

เนื่องจากในปี ๒๕๕๙ มีการคัดเลือกหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯ ที่มีการดำเนินงานอย่างเข้มแข็งทั้งใน แต่ละจังหวัดและกรุงเทพมหานคร โดยสำนักงาน ป.ป.ส.ได้จัดทำโล่เกียรติคุณให้แก่หมู่บ้าน/ชุมชนที่ได้รับการ คัดเลือก ดังนั้นในการจัดพิธีการรับมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ฯ ให้แต่ละจังหวัด/กรุงเทพมหานคร จัดให้ มีการรับมอบโล่เกียรติคุณดังกล่าวแก่หมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯ ดีเด่นระดับจังหวัด / กรุงเทพมหานคร ใน วาระดังกล่าวด้วย

► กิจกรรมการดำเนินงานในหมู่บ้าน/ชุมชนเพื่อเตรียมรับกองทุนแม่ของแผ่นดิน

เมื่อผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนได้รับกองทุนแม่ฯจากจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เรียบร้อยแล้ว ให้ผู้แทน ดังกล่าว อัญเชิญเงินกองทุนแม่ฯ กลับสู่หมู่บ้าน/ชุมชนของตน ในวันเดียวกัน และให้มีการดำเนินการใน หมู่บ้าน/ชุมชน ดังนี้

๑) หมู่บ้าน/ชุมชน ที่ได้รับพระราชทานกองทุนแม่ฯ ให้จัดพิธีการต้อนรับการอัญเชิญเงินพระราชทาน กองทุนแม่ฯ เข้าสู่ หมู่บ้าน/ชุมชน โดยจัดในสถานที่ ที่เหมาะสมในหมู่บ้าน/ชุมชน มีประชาชนในหมู่บ้าน

พอสมควรเข้าร่วม ทั้งนี้ให้มีการเชิญผู้นำ หมู่บ้าน/ชุมชน ทั้งที่เป็น ผู้นำทางการ ผู้นำธรรมชาติ ผู้นำกลุ่มจัดตั้งต่างๆ เข้าร่วมอย่างพร้อมเพรียงกัน

๒) พิธีการสำคัญ ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีดังนี้

๒.๑) ให้หมู่บ้าน/ชุมชน จัดพิธีต้อนรับกองทุนแม่ฯ มีพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งอยู่พร้อมกับพานทอง วางหน้าพระฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สำหรับในพื้นที่ที่นับถือศาสนาพุทธอาจนิมนต์พระสงฆ์ในหมู่บ้าน/ชุมชน หรือที่อื่นมาร่วมประกอบพิธีการทางศาสนาได้ สำหรับหมู่บ้าน/ชุมชน ที่นับถือศาสนาอื่น เช่น ศาสนาอิสลาม ขอให้ประยุกต์ตามความเหมาะสมตามหลักศาสนานั้นๆ

๒.๒) เมื่อผู้แทนหมู่บ้าน/ชุมชนที่อัญเชิญเงินขวัญถุงกองทุนแม่ฯ มาถึงให้อัญเชิญไว้บนพานทอง และให้ประชาชนที่เข้าร่วม ณ สถานที่นั้นลุกขึ้นยืนด้วยความเคารพ

๒.๓) ผู้อาวุโส หรือ ผู้นำหมู่บ้าน หรือประธานกองทุนแม่ฯ (ตามที่เห็นสมควร) กล่าวให้โอวาท หรือกล่าวมอบแนวทางกองทุนแม่ฯ

๒.๔) หากเป็นความประสงค์ของประชาชน ณ ที่นั้น ที่ต้องการแสดงออกซึ่งความจงรักภักดี และพลังของชุมชนเอง ในการจัดการระดมทุนในชุมชนเพื่อสมทบกองทุนแม่ฯ ในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้น ก็จะเป็นสิ่งดีที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง ที่ควรปฏิบัติ แต่ให้เป็นไปตามความสมัครใจ และเห็นพ้องต้องกันของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน

๒.๕) สถานที่เก็บรักษากองทุนแม่ฯ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ภายหลังเสร็จสิ้นพิธีการ ให้เป็นข้อตกลงร่วมกันของคนในหมู่บ้าน/ชุมชน

๓) กิจกรรมการจัดระบบกองทุนแม่ฯ ในหมู่บ้าน/ชุมชน มีดังนี้

๓.๑) ในช่วงวันเวลาที่เหมาะสม ภายหลังจากการรับมอบกองทุนแม่ฯ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ให้ผู้นำจัดประชุมประชาคมหมู่บ้าน เพื่อให้คนในหมู่บ้าน/ชุมชน ได้รับทราบรายละเอียดของกองทุนแม่ฯ

๓.๒) ในช่วงเดียวกันให้มีการจัดระบบกองทุนแม่ฯ ของหมู่บ้าน/ชุมชน ประกอบด้วย การวางแนวทางการดำเนินงาน การจัดทำระเบียบกองทุนแม่ฯ การเลือกตั้งกรรมการดูแล ฯลฯ และให้ที่ประชุมประชาคมหมู่บ้านรับรองระเบียบฯ ทั้งนี้ ควรมีผู้แทนของอำเภอ/เขต เข้าร่วมในการประชุมดังกล่าวด้วย ทั้งนี้ หากเป็นหมู่บ้าน/ชุมชน ที่มีการจัดระบบกองทุนแม่ฯ ดีแล้ว ขอให้เป็นการทบทวน และสรุปบทเรียนของการจัดระบบดังกล่าว โดยให้รายงานไปที่ ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต เพื่อที่ ศป.ปส.อ./ศป.ปส.เขต จะรายงานเสนอให้ คอ.ปส.จ. /คอ.ปส.กทม. ทราบเพื่อเผยแพร่เป็นตัวอย่างให้กับหมู่บ้าน/ชุมชนอื่นต่อไป

๓.๓) หมู่บ้าน/ชุมชน ที่เคยมีการดำเนินการแล้ว แต่ยุติ หรือชะลอ หรือยังไม่เคยดำเนินการเลย ขอให้ คอ.ปส.จ./ศป.ปส.อ. พิจารณาส่งวิทยากรกระบวนการ หรือเจ้าหน้าที่เข้าไปชี้แจง สร้างความรู้ความเข้าใจในการจัดระบบกองทุนแม่ฯ ในหมู่บ้าน/ชุมชนนั้นด้วย

๔) กิจกรรมตามปณิธานโครงการกองทุนแม่ของแผ่นดิน

เงินขวัญถุงที่แต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ฯ ได้รับในครั้งนี้ ให้คอ.ปส.จ. /คอ.ปส.กทม. ชี้แจงถึงแนวทางของการนำเงินกองทุนแม่ฯ ไปใช้ให้เกิดประโยชน์ ซึ่งนอกเหนือจากนำไปเป็นเงินขวัญถุงเป็นความ

ศักดิ์สิทธิ์ของหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ๆแล้ว ขอให้คณะกรรมการกองทุนแม่ๆในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน ได้นำไปใช้สำหรับกิจกรรมเพื่อการแก้ไขปัญหาเสพติดของแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นอันดับแรก แล้วจึงนำไปแก้ปัญหาอื่นที่เป็นปัญหาความเดือดร้อนของหมู่บ้าน/ชุมชน นั้นต่อไป โดยขอให้เป็นไปตามปณิธานของกองทุนแม่ๆ ขอให้มุ่งเน้นกิจกรรม ดังนี้

๔.๑) กิจกรรมเฝ้าระวังยาเสพติด เช่น สนับสนุนการเฝ้าระวังเดินเวรยามจุดตรวจชุมชน เพื่อป้องกันปัญหาเสพติด ฯลฯ

๔.๒) กิจกรรมป้องกันกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพ และกลุ่มที่เคยค้ายาเสพติด ในหมู่บ้าน/ชุมชน มิให้กลับไปมีพฤติกรรมซ้ำอีก

๔.๓) กิจกรรมเสริมสร้างความคิด ความรู้ การรวมกลุ่ม การสร้างความตื่นตัวการประชุม และการแลกเปลี่ยนความรู้ในลักษณะของศูนย์เรียนรู้ เพื่อให้เกิดกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งในหมู่บ้าน/ชุมชน

๔.๔) กิจกรรมสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่ยั่งยืน

๔.๕) กิจกรรมการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อน หรือ ผู้ทุกข์ยากในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อลดทอนหรือขจัดปัญหาความเดือดร้อนตามหลักเมตตาธรรม เช่น การสงเคราะห์ช่วยเหลือในรูปตัวเงิน หรือ วัสดุสิ่งของ

► การรายงานผล

ภายหลังจากดำเนินการจัด พิธีมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ๆ ระดับจังหวัด/กรุงเทพมหานคร เสร็จสิ้นแล้ว ขอความร่วมมือ ศอ.ปส.จ. ประสานกับ พัฒนาชุมชนจังหวัด (พช.จ.) เพื่อรายงานผลการดำเนินงาน ตามประเด็นที่กำหนดขึ้น โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๑) รวบรวมรายชื่อประธาน และเลขานุการคณะกรรมการกองทุนแม่ๆ แต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน พร้อมหมายเลขบัตรประจำตัวประชาชน ที่อยู่ และหมายเลขโทรศัพท์

๒) ประเด็นการรายงานพิธีมอบเงินพระราชทานกองทุนแม่ๆ

-ชื่อจังหวัด

-จำนวนผู้ร่วมงาน และหมู่บ้าน/ชุมชนกองทุนแม่ๆในปี ๒๕๕๙

-จำนวนเงินที่ได้รับ

-สถานที่จัดงาน

-ผลของการจัดกิจกรรม

-ปัญหาอุปสรรค /ข้อเสนอแนะ

-รูปภาพประกอบกิจกรรม

(รายละเอียดตามภาคผนวก)

แนวทางการบริหารกองทุนแม่ของแผ่นดิน
หมู่บ้าน/ชุมชน (ชื่อ).....

๓๐๘ ๒๐๘ ๓๐๘ ๒๐๘ ๓๐๘ ๒๐๘

เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด สมดังพระราชปณิธานของแม่ของแผ่นดิน และเสริมความเข้มแข็งของหมู่บ้าน/ชุมชนในการเฝ้าระวังยาเสพติดอย่างยั่งยืนและเป็นสิริมงคลแก่หมู่บ้าน/ชุมชนต่างๆ จึงให้มีการดำเนินการต่อไปนี้

๑. อัญเชิญพระราชทรัพย์พระราชทานดังกล่าว มาเป็นกองทุนขวัญฤกษ์เรียกว่า กองทุนแม่ของแผ่นดิน
๒. กองทุนแม่ของแผ่นดิน จัดตั้งในระดับ หมู่บ้าน/ชุมชน โดยใช้ชื่อกองทุนแม่ของแผ่นดิน หมู่บ้าน/ชุมชน(ชื่อ).....

๓. วัตถุประสงค์ของกองทุนแม่ของแผ่นดิน มีดังต่อไปนี้

- ๑) เพื่อเป็นกองทุนสำหรับการป้องกัน เฝ้าระวัง และแก้ไขปัญหาเสพติดแบบยั่งยืนในหมู่บ้าน/ชุมชน
- ๒) เพื่อเป็นศูนย์รวมของความสามัคคี ความเสียสละ และการแสดงออกซึ่งการพึ่งตนเอง พึ่งพากันเองของชุมชนในหมู่บ้าน/ชุมชนที่มีการจัดตั้งกองทุนฯ
- ๓) เพื่อเป็นกองทุนสำหรับการส่งเสริมกิจกรรมการพัฒนาแบบพอเพียงในหมู่บ้าน/ชุมชน ตามแนวพระราชดำริ

๔. ที่มาของเงินกองทุนแม่ของแผ่นดิน การจัดตั้งกองทุนแม่เป็นสิ่งชี้วัดความสามัคคีในชุมชน ที่แสดงให้เห็นถึงความศรัทธาร่วมกันที่จะขจัดปัญหาเสพติดในชุมชน และเพื่อให้กองทุนแม่ มีความยั่งยืน จึงกำหนดแหล่งที่มาของเงินกองทุน มี ๓ แหล่งสำคัญ ดังนี้

๑) แหล่งที่มาโดยศรัทธาของชุมชน คือ การกำหนดข้อตกลงร่วมกันของสมาชิกในชุมชนที่จะร่วมกันบริจาคให้กับกองทุนแม่ฯ เป็นช่วงเวลาชัดเจน เช่น ทุกเดือน ตามจำนวนเงินที่เหมาะสมตามกำลังของสมาชิก ทั้งนี้ เพื่อเป็นการแสดงให้เห็นถึงความเข้มแข็งของชุมชนอย่างแท้จริง

๒) แหล่งที่มาโดยปัญญาของชุมชน คือ การแสวงหาแนวทางวิธีการที่จะระดมเงินเข้ากองทุนแม่ฯ ให้มากขึ้น เช่น การจัดงาน/กิจกรรมหารายได้การได้รับการสมทบจากดอกผลของกองทุนอื่นๆ การจัดกิจกรรมทอดผ้าป่าในชุมชน การแสวงหาการสนับสนุนจากหน่วยงาน องค์กรภายนอก ฯลฯ ทั้งนี้เพื่อให้สามารถแสวงหารายได้มากขึ้นและดำเนินกิจกรรมใดๆ โดยไม่ขัดสน

๓) แหล่งที่มาจากเงินกองทุนขวัญฤกษ์ คือ เงินที่ได้รับจากเงินพระราชทาน ซึ่งถือเป็นกองทุนขวัญฤกษ์ ไม่มีวันหมดสิ้น และไม่ควรรนำมาใช้จ่ายใดๆ

๔) สมาชิกในชุมชน แสวงหาแนวทาง วิธีการระดมทุนอย่างต่อเนื่องตามกระบวนการของชุมชนเพื่อให้เกิดความตื่นตัวของชุมชนอย่างแท้จริง

๕. แนวทางการใช้จ่ายเงินและประโยชน์ของกองทุนแม่ฯ เพื่อประโยชน์ในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และแก้ไขปัญหาเสพติดในชุมชนทั้งโดยตรง และโดยอ้อมอย่างชัดเจน จึงมีแนวทางการใช้จ่ายเงิน ดังนี้

- ๑) ใช้จ่ายในกิจกรรมการเสริมสร้างชาติในชุมชน
- ๒) ใช้จ่ายในกิจกรรมการสร้างความคิด ความรู้ การรวมกลุ่ม การสร้างความตื่นตัวของชุมชน การประชุมแลกเปลี่ยนความรู้ในชุมชน เพื่อให้เกิดกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งในชุมชน

๓) ใช้จ่ายในกิจกรรมการสร้างศูนย์เรียนรู้ชุมชน เพื่อให้เป็นแบบอย่างแก่หมู่บ้าน/ชุมชนอื่น
 ๔) ใช้จ่ายในกิจกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจแบบพอเพียงในหมู่บ้าน/ชุมชน เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน

๕) ใช้จ่ายในกิจกรรมการป้องกันกลุ่มเสี่ยง กลุ่มเสพและกลุ่มที่เคยค้ายาเสพติดในชุมชน มิให้กลับไปมีพฤติกรรมอีก รวมทั้งการเฝ้าระวังยาเสพติดในชุมชน

๖) ใช้จ่ายในกิจกรรมอื่นๆ ตามที่สมาชิกและกรรมการเห็นสมควร เช่น กิจกรรมเกี่ยวกับการสงเคราะห์ผู้เดือดร้อนในชุมชน ทั้งด้านการช่วยเหลือหรือ คุ้มภัย (ทั้งนี้ กิจกรรมดังกล่าว จะต้องดำเนินการอย่างระมัดระวัง ด้วยความรอบคอบ ให้เกิดผลด้านบวก ไม่สมควรให้เกิดผลด้านลบ)

๖. การบริหารจัดการกองทุนแม่ของแผ่นดิน โดยให้มีการบริหารจัดการดังนี้

๑) ให้คณะกรรมการกองทุนแม่ฯ เปิดบัญชีเงินฝากประเภทออมทรัพย์ ๑ บัญชี โดยใช้ ชื่อว่า กองทุนแม่ของแผ่นดินบ้าน.....หมู่ที่.....

๒) ระบุชื่อผู้มีอำนาจลงนามเบิก-ถอนจากบัญชี ได้ ๓ ชื่อ คือ ประธานกองทุนแม่ฯ กรรมการกองทุนแม่ฯ และเหรัญญิกกองทุนแม่ฯ และให้มีอำนาจเบิก-ถอนได้โดยลงนาม ๒ ใน ๓

๓) ให้มีการประชุมคณะกรรมการกองทุนแม่ฯ เป็นนิจ พร้อมทั้งจัดเก็บเอกสารรายงานการประชุมให้เรียบร้อย

๔) ให้จัดทำเป็นระเบียบของหมู่บ้าน/ชุมชน ใช้ชื่อว่า ระเบียบบริหารกองทุนแม่ของแผ่นดินของหมู่บ้าน/ชุมชน.....)

๕) การเป็นสมาชิกของกองทุนแม่ฯ เชิญชวนให้คนในชุมชนเป็นสมาชิกกองทุนแม่ฯ ให้กว้างขวางมากที่สุด โดยมีการบันทึกทะเบียนสมาชิกเก็บไว้ที่ประธานกองทุนฯ หรือที่ทำการกองทุนฯ

๖) ว่าด้วยกรรมการ ให้แต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนที่เข้าร่วม คัดเลือกบุคคลในหมู่บ้าน/ชุมชนที่เป็นสมาชิก ประมาณ ๕-๑๐ คน เป็นกรรมการกองทุนแม่ฯ และให้เลือกกรรมการ ๑ คน เป็นประธานกองทุนแม่ฯ โดยมีวาระตามที่ชุมชนเห็นสมควร

๗) ว่าด้วยหน้าที่กรรมการ ให้กรรมการฯ หน้าที่แสวงหาแหล่งที่มาของเงินเข้ากองทุนแม่ฯ อนุมัติการใช้จ่ายเงินกองทุนตามแนวทางที่กำหนด กำกับ ควบคุม ดูแลเงินกองทุนแม่ฯ ให้เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และแถลงผลการแสวงหา-ใช้กองทุนให้สมาชิกได้ทราบทุกเดือน

๘) ว่าด้วยการเงิน ให้มีการจัดเก็บเงินกองทุนแม่ฯ ให้มีความโปร่งใส มีระบบในการเบิกจ่ายเงินกองทุนฯ และมีการจัดทำบัญชีรับจ่ายอย่างชัดเจน

๘) ว่าด้วยการเสริมสร้างความเข้มแข็ง กองทุนแม่ฯ มิได้มุ่งหวังเพิ่มรายได้ที่เป็นจำนวนเงิน แต่มุ่งในการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชน เสริมสร้างความสามัคคีธรรม การสร้างสมานฉันท์ในชุมชน การมีส่วนร่วมของชุมชนในวงกว้าง เป็นหลัก ดังนั้น แต่ละหมู่บ้าน/ชุมชนจึงควรมุ่งเน้นกิจกรรมเหล่านี้

๗. การปฏิบัติอื่นๆ แนวทางการดำเนินการกองทุนแม่ฯ ข้างต้นเป็นแนวปฏิบัติกว้างๆ จึงขอให้แต่ละหมู่บ้าน ดำเนินการ ดังนี้

๑) แต่ละหมู่บ้านจัดทำระเบียบกองทุนแม่ฯ ในแต่ละหมู่บ้าน/ชุมชน ซึ่งอาจจะเพิ่มไปกว่าแนวทางข้างต้น

๒) ให้ระเบียบกองทุนแม่ฯ ตามข้อ ๑) ผ่านความเห็นชอบของสมาชิกส่วนใหญ่ โดยการประชุมสมาชิกประชาคมทั้งหมู่บ้าน/ชุมชน

๓) เมื่อผ่านความเห็นชอบของสมาชิกแล้ว ให้ประธานกองทุนแม่ฯ เป็นผู้ลงนามรับรองพร้อมพยานจำนวนหนึ่งตามที่เห็นสมควร

๔) ให้มีกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างต่อเนื่องทั้งที่เกิดจากความคิดสร้างสรรค์ของชุมชนเอง และเกิดจากการขอความร่วมมือจากส่วนกลางที่จะต้องมีการขับเคลื่อนในภาพรวมของประเทศและระดับภาค
